

BÁRÓ LÁSZLÓ Tájkép csata után

A holttest hossza 165 centiméter. A szív 390, a lép 270, a máj 1570, a vesék 290, az agy 1170 gramm súlyúak. Az átlagosan táplált nő bőre halvány, a háton és a kereszttájon közepes nagyságú, szederjes hullafoltok láthatók. Haja ősz, fogazata nincs. A látható nyálkahártyák halványak, a jobb emlő műtétilég eltávolítva, helyén 24 centiméteres, a has felső harmadában 13 centiméteres, orvos által végzett hasi metszés hege látható. A has a mellkas szintjében helyezkedik el. A jobb comb külső oldalán 24 centiméteres, hosszirányú műtéti heg van, a lábfej kifelé fordult, mindkét alszár folyadéktól duzzadt.

A fejbőr, a koponyacsontok és az agyhártyák épek. Az agyalapi verőerek enyhén meszesek. A tekervények és a barázdák közepes nagyságúak. A metszlapon a kéregállomány és a szürkemagvak jól elkülönülnek. A kamrák közepesen tágak.

A nyaki szerveken nincsen eltérés. A mellkasi szervek elhelyezkedése szabályos. A mellkasi savós hárták simák, fénylők.

A szív megnagyobbodott, valamennyi üreg tágult, a csúcst a bal kamra képezi. A koszorúerek súlyos mértékben meszesek, lefutásuk szabályos, belviláguk beszűkült, de szabad. A bal kamra fala megvastagodott, a hátsó falon 2 centiméter átmérőjű, szürkésfehér terület található. A billentyűk épek, a gerendás- és szemölcsizmok hengeresek. A főverőér kezdeti szakasza közepesen tág, belfelszínén több lencsényi sárgásfehér meszes tapintatú felrakódás látható. A tüdőtörzs közepesen tág, belfelszíne elefántcsont fényű.

A tüdők a közepes belégzésnek megfelelő állapotban vannak, szederjes színűek. Metszlapjukból nyomásra bőséges, habos, szilvalészerű folyadék ürül, az alsók szederjes-vörösek, tömöttek, törékenyek. Valamennyi lebenyben mogyoróbélnyi nagyságig terjedő velős daganatgócok vannak. A hörgők közepesen tágak, nyálkahártyájuk megvastagodott, vérbő, genyenes-nyákos váladékkal fedettek. A tüdő-verőerek szabadok. A tüdőkapu nyirokcsomóinak egy része megnagyobbodott, némelyiken szürkésfehér rajzolat van.

A főverőér mellkasi szakasza közepesen tág, belfelszínén több, forintos nagyságú, helyenként összefolyó sárgásfehér, meszes tapintatú felrakódás látható.

A hasüregi szervek elhelyezkedése szabályos. A főverőér hasi szakasza közepesen tág, belfelszínén több, forintos nagyságú, helyenként összefolyó sárgásfehér meszes tapintatú felrakódás látható. A lép felszíne sima, tokja vékony, metszlapjának szerkezete elmosódott. A mellékveséken nincs eltérés. A máj felszíne sima, metszlapja barna színű, szerkezete kissé elmosódott, a metszési síkokban daganatattétl nincs. A hasnyálmirigy közepes nagyságú, mirigyes tapintású, metszlapja elmosódott szerkezetű.

A gyomor, a nyombél és a többi bélszakasz közepesen tág, fala közepesen vastag, nyálkahártyája megtartott. A vesék tokja állományvesztés nélkül levonható, felszínükön kiterjedt és mély besüppedések találhatóak, ahol a kéreg elkeskenyedett. Más metszlapokon a kéreg és a velőállomány elkülönül. A vesemedencék és a húgyvezetők közepesen tágak.

A fentiekben nem említett szervekben durva, nagyméretű eltérés nincsen.

Alig ismerek anyámra. Nem ilyen volt: egy rakás kopott alkatrészes. Ő volt az anyám. Nyolcvanöt évet élt. A rákot leszámítva még most is elég jó állapotban lenne, mert nem dohányzott, nem ivott, nem zabált. Betartott mindent, amit a körzeti orvos mondott neki. Különösen a hasnyálmirigyét irigylem, mivel az enyém már soványodik, fogyatkozik. Elfelejtették megírni, hogy a platina combcsonttámaszával mi lett. Azt akkor szerelték be neki, amikor a combnyaka eltörött. Most leltárba vették-e? Ki kapja meg? Talán az Állami Vagyonkezelő? Vagy ellopták?

És mi van a lelkével? Őrzik-e valamilyen szalagon, flesdrájon az emlékeit? Az indulataival töltöttek-e fel leydeni palackokat? Mert indulatai azok voltak. A szerelmetes férjemnek azt mondta anno dacumál, hogy tökön rúgja, ha nem vesz el engem feleségül. Szerencsére Jenő nem megy a szomszédba egy kis abszurd humorért. Mert ki is tudna ellenállni ennyi kedves kérlelésnek?

Olyan ez, mintha az autóbontóban a végigszáguldott országutak képét is ki akarnánk menteni, bedobni egy kupacba későbbi hasznosításra. Érdekl-e a kocsit, ha szalad, hogy milyen az alváza? Közepesen szabadok-e a hengerei, fekete-e a kipufogója? Az autó a szaladásért létezik. De hol van a szaladás? A négy férj? A Déli pályaudvar, ahol a csikkeket szedte a proletárdiktatúra fénykorában? A bombázások, amelyek felrakódásokat eredményeztek a lelkében? Milyen metszlapokon tanulmányozhatnánk nagymarosi gyermekéveit? A szökést Pestre tizennégy évesen? A tejszárdás,

szorgos hétköznapiakat a Bakáts tér és a Tompa utca sarkán? A három-krumplivirágos szakaszvezetőt – apámat –, akit 1944 júliusában hálózatkezelő tisztte léptettek elő a Fővárosi Vízműveknél, mivel betartotta a szavát, és a pusztaszabolcsi hat elemi mellé elvégezte a négy polgárit. Ezzel egyben megszerezte a jogot arra, hogy július végén kivigyék a frontra. Nem is késte le '45 januárjában a szerencsés fogságba esést Temesvárnál, ahol a nagylelkű hódítók leültették a hóba, és viszonylag gyorsan megfagyott. Én addigra már anyám hasában készültem a negyvenöt áprilisi debütálásomra. Hol van a szülés? Kettő is, mert a bátyámat is ő hordta ki három évvel előttem.

Sajnos, anyám fekete doboza elveszett. Nyomát sem látom a jelentésben a gondolatainak, az érzelmeinek, az indulatainak, az emlékeinek. Ezeknek még a hült helye is hiányzik. Ha ellopnak egy kabátot a ruhatárból, azért a szám alapján tudható, hogy hol lógott. De anyám lelkének még a helye sem található. Az agyában hordta, vagy a gyomor-szája tájékán? Végül is mit érdekel az embert, hogy a lépe sima? Ha mindene szabályos, attól még nyugodtan felkötheti magát. Hol az a valami az egészséges testben, ami arra indít, hogy fel-emeljem a lábam, vagy mosogatni kezdjek, pedig nagyon utálok?

SZAUER ÁGOSTON

Gondolat

*Itt támadt, kint, a fák alatt,
erősnek tűnt a fókusza,
mint lámpakör, lassan haladt,
s a körvonala már kusza,*

*bolyong, lebben a szobába,
éteri csak, mint a lélek,
szétterjed, foszlik, hiába
megmaradási törvények...*

*Csak árnyék lenne, árnyalat,
ha teremtmény, ha sorsa van!
M megbújhatna egy tárgy alatt,
de elenyészik nyomtalan.*

Ideál

*Az asztalt szépen lesöpörték.
Mély tál karikás porcelánja,
rajta hellászi pásztorlányka,
és benne hűvösen a körték.*

*Nem állíthatsz még egyszer olyat.
Lehetne még így odatéve,
ennél is hibátlanabb képe
majd párlata lesz, a gondolat.*